

Datum: 29.01.2017

Medij: Happy

Emisija: Dobro jutro Srbijo

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Trajanje
Emisija	29.01.2017 04:30:00	345:00
Prilog	29.01.2017 06:35:00	4:55

Naslov: Svadbeni običaji

3813

Voditelj:

Tokom istorije svadbeni običaji u Srbiji su se kroz vreme menjali i dopunjavali, ono što je nasleđeno veoma se poštovalo ali se i uz dolazak mlađih generacija i drugačijih okolnosti nešto i promenilo. Venčanje kao značajna ceremonija predstavlja jedan od ključnih događaja u životu mladenaca, dan pun ljubavi i emocija, ali i dan novog zajedničkog početka.

Reporter:

Daj Bože da su mladenci živi i zdravi, da ih prati sreća i ljubav, da ove godine venčamo a iduće krstimo. Ove reči su se najčešće čule od domaćina koji se poziva na venčanje. On se zatim prekrsti i ispije tradicionaln piće iz okićene buklije.

Vilma Niškanović, muzejski savetenik Etnografskog muzeja:

Običaj pred venčanje kada se dolazi u proševinu, prema tom nekom narodnom obrascu obično je dolazio svekar sa svojom svojtom, i donosio budućoj nevesti jabuku u koju su bili zadenuti novci i neki poklon, zlatan prsten i neki deo odeće. Na primer u okolini Pirota mlada je dobijala jedan beli kožuh ukražen crnim krzom jagnječim na poklon, u drugim krajevima na primer libade ili neki jelek.

Reporter:

U to vreme mladenci su bili promoteri mode, venčanica se nabavljala u Srbiji ili u Evropi ukoliko je porodica bila imućnija. U selu je sve zavisilo od kraja i tipa nošnje koja se tu nosila.

Vilma Niškanović, muzejski savetenik Etnografskog muzeja:

Sam čim venčanja je da se okupi pre svega u mladinoj kući rodbina njena i mladoženjina, dolazi se po mladu ona ima venčanu odeću.

Reporter:

U svadbenom ritualu se uvek vodilo računa da neko ne urekne mladence, pa su se često mere uzimale tajno po podrumima.

Vilma Niškanović, muzejski savetenik Etnografskog muzeja:

Mladu su štitili tako što bi stavljali u nedra bosilja, crven konac oko struka, pazila gde će da nagazi, koga da pogleda, a kao jedan simbol te zaštite to je bio veo. Sve mlade su nosile veo i venčić, koje su njene drugarice noću uoči venčanja plele i pevale te devojačke pesme.

Reporter:

Mlada je bila kompletno obučena, vezene košulje, suknje, zubuni, dugi jeleci.

Vilma Niškanović, muzejski savetenik Etnografskog muzeja:

Ogrtači i obavezno crvena kabanica koju su u principu nosili muškarci, ali u svadbenom ritualu mlada se ogrtala tom kabanicom, pre svega zato što je crvena štiti je od uroka, a drugo da je čitavo telo obujmi i pokrije glavu.

Reporter:

Mladu dočekuje svekrva sa ponudama, zatim ona baca sito sa žitaricama, kockama šećera i bombonama preko krova.

Vilma Niškanović, muzejski savetenik Etnografskog muzeja:

Svekrva je uvodi u kuću, a kuća je u pređašnje vreme podrazumevala kuhinju gde je bilo otvoreno ognjište, i onda mlada malo prodžara tu vatru, one iskrice, varnice idu to znači blagodet za familiju. Ona podiže muško dete tri puta, da bi prvo dete koje rodi bilo dečak.

Reporter:

Svadba je mogla da traje 1, 2, 3 ili 7 dana uz veselu muziku, mlada je darivana ali i ona daruje.

Vilma Niškanović, muzejski savetenik Etnografskog muzeja:

Njeno devojaštvo uoči svadbe ispunjeno je i obavezom da izatka i pripremi određen broj čarapa pletenih, vezanih košulja, peškira, koje ona daruje pre svega mladoženji, i on se tako ističe na svadbi. Onda deveru koji ima deverski peških i redom muškim i ženskim članovima porodice, već prema nahodanju šta će kome da da.

Reporter:

Uz bogatu trpezu umesto sadašnje mladenačke torte jeli su se uštipci, lokumčići ili med, nakon celog slavija mladence čeka posebno pripremljena soba.

Vilma Niškanović, muzejski savetenik Etnografskog muzeja:

Tada dever i muški članovi familije odvođe ih ritualnu u tu sobicu gde oni ostaju nasamo, a sutra dan po svadbi dever ili svekrva skidaju mladoj to venčano oglavlje, i stavljaju joj oglavlje udate žene.

Datum: 29.01.2017

Medij: Happy

Emisija: Dobro jutro Srbijo

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Trajanje
Emisija	29.01.2017 04:30:00	345:00
Prilog	29.01.2017 06:35:00	4:55

Naslov: Svadbeni običaji

Reporter:

Na taj način ona šalje signal lokalnoj zajednici da je sada udata žena, i ona ostaje mlada dok ne rodi prvo dete.

Datum: 29.01.2017
Medij: TV Studio B
Emisija: Beogradske dobro jutro
Autori: Redakcija
Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Trajanje
Emisija	29.01.2017 07:00:00	330:00
Prilog	29.01.2017 09:33:00	5:03

Naslov: Gradske igre

3567

Voditelj:

Idemo u susret danu protiv duvanskog dima, to znači da bismo mogli da se zareknemo, obećamo sebi da ćemo recimo ponedeljak koji je sutra, biti dan u kome ćemo početi ostavljanje cigareta. Može da bude i dan u kome ćemo zapaliti baš onu poslednju. Koliko štete donosi konzumacija nikotina o tome razgovaramo u minutima pred nama. Pre toga proveravamo kako je izgledao Beograd, očima naše reporterke Ane Kaplarević pre mnogo godina, u ono vreme kada se plesalo na velikim balovima u Beogradu. Ima li još uvek duha tog vremena Ana na ulicama Beograda, i u skrivenim kutcima.

Reporter:

Itekako Jovana, evo mi se nalazimo u Etnografskom muzeju, koji je jedan od najstarijih muzeja na Balkanu, i pravi je čuvar tradicije i kulture. On je u danima vikenda i domaćin festivala Svetosavskog festivala igre i plesa, i ljubitelji plesa će moći pored dobre zabave da se sete nekih minulih vremena. Dobar dan želimo gospodinu Milivoje Pavloviću, koji je predsednik Kluba ljubitelja plesa, dobar dan gospodine Pavloviću, recite nam najpre ove divne dame i gospoda ko su u ovim divnim odelima, i šta ćemo od njih moći danas da vidimo.

Milivoje Pavlović, organizator Svetosavskog festivala gradske igre i plesa:

Dobar dan, dobro nam došli, mi smo ovde danas domaćini u Etnografskom muzeju ja se njima zahvaljujem, što su nam širom otvorili vrata, da kod njih napravimo koncert i radionice gradskih igara, što do sada nije bila praksa. Ovo su članovi Kluba ljubitelja plesa i plesna formacija sa kojom smo mi postavili jednu numenu, koju do sada u Srbiji niko ne igra, a radi se o srpskom kadrilu. Srpski kadril je komponovao Johan Štraus mlađi, za potrebe prvog svetosavskog bala, koji je organizovao knez Miloš Obrenović 1846. godine u Beču. Tada je Miloš da bi skupio sve viđene Srbe i sve Srbe koji su tada živeli u Beču, a tada je živelo negde oko 50 hiljada Srba u Beču i okolini u Evropi i bili su jako popularni balovi. Miloš je naručio da Johan Štraus komponuje i da dođe da svira na tom balu. Mi smo napravili samo jedan početni deo, to traje nekih 8 minuta, a onda su napravili nekih 2 minuta srpskog kadrila, i ovo je premijerno izvođenje za drugi svetosavski festival u Beogradu.

Reporter:

Recite nam ko sve može da dođe na koncert, ko može da učestvuje na radionicama i dali je uzal slobodan.

Milivoje Pavlović, organizator Svetosavskog festivala gradske igre i plesa:

Naravno ulaz je slobodan radionice gradskih igara upravo u ovom prostoru bile su juče i danas od 10 do 14 časova. Svi koji su zainteresovani da nauče bilo šta što se tiče gradskih igara a imamo jako bogat program, zastupljene su sve koreološke oblasti iz Srbije ima ih pet. Danas na koncertu će biti predstavnici svih tih koreoloških oblasti, i bilo bi jako dobro da Beograđani dođu i vide. Doći će nam u goste najstarije Kulturno umetničko društvo iz Srbije, Vuk Karadžić iz Loznice, doći će nam crkveni ansambl iz Niša, doći će nam gosti iz Beograda, i posle koncerta koji će biti ovde od 17 časova kada se završi, prelazimo u jedan jako lep revijalni deo gde će moći svi da učestvuju, da plešu, da zapevaju u Hotelu Slavija od 19 do 20 časova i dobro nam došli.

Reporter:

Hvala Vam najlepše, ja sam sigurna da će mnogi Beograđani doći i da je ovo sjajan način da prikupe pozitivnu energiju, i da nešto nauče, i da se tako sprema za radnu nedelju, i sve obaveze koje ih očekuju od sutra ujutro Jovana.

Voditelj:

Hvala na ovom uključanju, srdačan pozdrav za svu tu damu i gospodu koja se odazivaju pozivu tvog sagovornika, da neguju duh Beograda koji pomalo zaboravljamo.

